

แผนที่ ๑ ผังโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระอภัยมณี จากวรรณคดีสู่หนังสือเล่มเล็ก ระดับชั้น ม.๓ เวลา ๔ ชั่วโมง

ชื่อหน่วยการเรียนรู้พระอภัยมณี

จากวรรณคดีสู่หนังสือเล่มเล็ก

(๑ แผน ๔ ชั่วโมง)

สาระสำคัญ การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำ
ความรู้และข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์

แผนที่ ๑ (๔ ชั่วโมง)

เรื่อง สื่อความรู้สู่หนังสือเล่มเล็ก

มฐ./ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๓/๖, ท ๒.๑ ม.๓/๑, ๓/๒, ๓/๗ ท๔.๑ ม.๓/๓ ท ๕.๑ ม.๓/๓

สาระการเรียนรู้ การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำมา
ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและเขียนถ่ายทอดสู่หนังสือเล่มเล็ก

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ใฝ่เรียนรู้
- ซื่อสัตย์ สุจริต
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- อยู่อย่างพอเพียง

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- เขียนเรื่อย่อ
- เขียนวิจารณ์ตัวละคร
- พูดแสดงความคิดเห็น
- หนังสือเล่มเล็ก

แผนที่ ๒ ผังภาพการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สื่อความรู้สู่หนังสือเล่มเล็ก
ระดับชั้น ม.๓ เวลา ๔ ชั่วโมง

๑. เป้าหมายการเรียนรู้

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๓/๖ ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน

ท ๒.๑ ม.๓/๑ คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

ม.๓/๒ เขียนข้อความได้ถูกต้องตามระดับภาษา

ม.๓/๗ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องต่าง

ท ๕.๑ ม.๓/๓ สรุปความรู้และ ข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณคดี และสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านทำให้เข้าใจชีวิตยิ่งขึ้นและนำความรู้มาเขียนถ่ายทอดสู่หนังสือเล่มเล็ก ช่วยให้เห็นความรู้อาพรวมขององค์ความรู้ได้อย่างชัดเจน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. (K) นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการทำหนังสือเล่มเล็กได้
๒. (P) นักเรียนสามารถจัดทำหนังสือเล่มเล็กและจัดนิทรรศการได้
๓. (A) นักเรียนมีการยาทาในการเขียนและเห็นความสำคัญของการแสวงหาความรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

สรุปความรู้จากเรื่องที่อ่านแล้วจัดทำเป็นหนังสือเล่มเล็ก

สมรรถนะสำคัญ

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

นักเรียนสามารถเขียนบันทึกที่ได้จากการเรียนรู้และถ่ายทอดสู่หนังสือเล่มเล็กได้

๒. ความสามารถในการคิด นักเรียนสามารถคิดวางแผน จัดทำหนังสือเล่มเล็กได้อย่างเป็นระบบ

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๒. ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตนถูกต้อง ไม่เอาผลงานผู้อื่นมาเป็นของตน

๔. ใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

๕. อยู่อย่างพอเพียง ใช้ทรัพยากรของตนเองและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า ดูแลอย่างดี และใช้เวลาอย่างเหมาะสม

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน รับผิดชอบในงานที่ทำ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

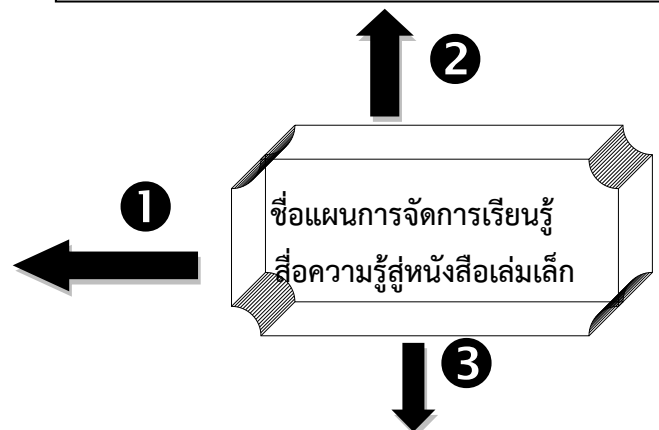
๗. รักความเป็นไทย เขียนด้วยเลขไทย

๒. หลักฐานการเรียนรู้

ภาระงาน/ชิ้นงาน : หนังสือเล่มเล็ก แบบทดสอบ
งานเขียนบันทึทงคดี การจัดนิทรรศการ

การวัดประเมินผล :

ประเด็น	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์ประเมิน
ด้าน K	-ตอบคำถาม -ทดสอบความรู้	-ข้อคำถาม -แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๖๐
ด้าน P	ประเมินจาก หนังสือเล่มเล็ก	-แบบประเมิน หนังสือเล่มเล็ก นิทรรศการ	ผ่านเกณฑ์ คุณภาพระดับ ๒
ด้าน A	สังเกตพฤติกรรม การทำงาน	แบบสังเกตการ ทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์

๓. กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ : ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ ๕ STEP

ขั้นที่๑ ตั้งคำถาม

กระตุ้นให้นักเรียนคิดประเด็นที่สนใจจากเรื่องพระอภัยมณี

ขั้นที่๒ แสวงหาสารสนเทศ

นักเรียนศึกษาข้อมูลเพื่อใช้ในการเขียน และทำหนังสือ

ขั้นที่๓ สร้างความรู้ นักเรียนแบ่งกลุ่มร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขั้นที่๔ สื่อสาร นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแต่งเรื่องและจัดทำหนังสือ

ขั้นที่๕ นำผลงานหนังสือเล่มเล็กไปจัดนิทรรศการที่ห้องสมุดเพื่อให้
นักเรียนคนอื่นๆได้ศึกษา

สื่อเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ :

- ตัวอย่างหนังสือเล่มเล็ก
- คอมพิวเตอร์/โทรศัพท์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
- ห้องสมุดโรงเรียน
- ห้องภาษาไทย

แผนที่ ๓ กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สื่อความรู้สู่หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๔ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ตั้งคำถาม

๑.ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับนิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ชักถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องย่อและตัวละครที่นักเรียนรู้จัก และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า นิทานคำกลอนเรื่องพระอภัยมณี มีความโดดเด่นแตกต่างจากวรรณคดีไทยเรื่องอื่นอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ นิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี มีจินตนาการที่มีสีสันหลากหลาย โดยเห็นได้จากมีตัวละครที่ไม่ใช่มนุษย์ด้วย เช่น ยักษ์ เงือก) (Q๑)

๒.ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงประเด็นที่น่าสนใจ ที่นักเรียนได้จากการศึกษา เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร (Q๒)

ขั้นที่ ๒ แสวงหาสารสนเทศ

๓.ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๓ สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของนิทานคำกลอนจากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ แล้วบันทึกรายละเอียดลงในสมุด พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นถึงข้อคิดคติธรรม ประเด็นจากการเรียนรู้ที่น่าสนใจ

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ สร้างความรู้

๔.ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความรู้ที่ได้ศึกษาในหน่วยการเรียนรู้นี้ ว่า นักเรียนสนใจความรู้หรือประเด็นความรู้เรื่องใดมากที่สุด เพราะเหตุใด และนักเรียนคิดว่าความรู้เรื่องใดมีประโยชน์ต่อนักเรียนมากที่สุด เพราะเหตุใด (Q๓)

ขั้นที่ ๔ สื่อสาร

๕.ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม นำประเด็นที่สนใจมาแต่งเป็นเรื่องบันเทิงคดี จำนวน ไม่ต่ำกว่า ๘ หน้า ขนาดเล่มครึ่งกระดาษ เอ๔ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนในการทำงาน และไปหาความรู้เพิ่มเติมในการจัดทำเล่มหนังสือที่ห้องสมุด และห้องแหล่งการเรียนรู้ภาษาไทย (ฐานหนังสือเล่มเล็ก) Q๔-๕

ชั่วโมงที่ ๓-๔

ขั้นที่ ๕ ตอบแทนสังคม

๖.นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน และร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนะนำ ดิชมผลงาน เพื่อนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงในการทำงานครั้งต่อไป

Q๖-๘

๗.นักเรียนร่วมกันนำผลงานหนังสือทำมือ ไปจัดนิทรรศการที่ห้องสมุดของโรงเรียน Q๑๐

แผ่นที่ ๔ ชุดคำถามกระตุ้นเพื่อปลูกฝังหลักคิดพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สื่อความรู้สู่หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๔ ชั่วโมง

คำถามกระตุ้นคิดเพื่อปลูกฝังหลักคิดพอเพียงก่อนเรียน

Q๑ เจื่อนไขความรู้ : นักเรียนมีความรู้เพียงพอในการทำกิจกรรมให้สำเร็จได้หรือไม่ อย่างไร

คำถามกระตุ้นคิดเพื่อปลูกฝังหลักคิดพอเพียงระหว่างเรียน

Q๒ เจื่อนไขความรู้ : ให้นักเรียนอธิบายความรู้เกี่ยวกับนิทานคำกลอน

Q๓ ความมีเหตุผล : จากการศึกษา เรื่อง พระอภัยมณี นักเรียนได้รับข้อคิดอะไรบ้าง

Q๔ ความพอประมาณ : นักเรียนเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ และแบ่งเนื้อหาได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

Q๕ การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี : นักเรียนมีการแบ่งงานภายในกลุ่ม และวางแผนในการทำงานอย่างไร

คำถามกระตุ้นเพื่อปลูกฝังหลักคิดพอเพียงหลังเรียน

Q๖ เจื่อนไขคุณธรรม : การทำกิจกรรมต่างๆได้สำเร็จนั้น นักเรียนมีคุณธรรมใดบ้าง

Q๗ มิติวัตถุ : การทำกิจกรรมการเรียนรู้ในวันนี้มีประโยชน์ด้านใด อย่างไรบ้าง

Q๘ มิติวัฒนธรรม : การศึกษาวรรณคดีไทยมีความสอดคล้องต่อชีวิตประจำวันของนักเรียนอย่างไร

Q๙ มิติทางสังคม : การทำงานกลุ่มมีปัญหาหรือไม่ นักเรียนมีแนวทางในการแก้ปัญหานั้นอย่างไร

Q๑๐ มิติด้านสิ่งแวดล้อม : การจัดนิทรรศการส่งผลกระทบต่อการใช้บริการห้องสมุดหรือไม่ นักเรียนมีแนวทางในการจัดนิทรรศการอย่างไร

แผนที่ ๕ แนวทางที่ครุนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สื่อความรู้สู่หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๔ ชั่วโมง

ครูผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ความรู้ที่ครูต้องมีก่อนสอน ครุมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยเนื้อหาในเรื่องที่จะสอน รูปแบบ เทคนิค วิธีการสอน จิตวิทยาการเรียนรู้ การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		คุณธรรมของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความรักเมตตาศิษย์ มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ มีความยุติธรรม มีความอดทน มีความมุ่งมั่นเอาใจใส่ในการสอน	
ประเด็น	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
เนื้อหา	-ครุมีการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดเนื้อหาได้สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และ เหมาะสมกับเวลา วยความสามารถของผู้เรียน	-เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัดและครบถ้วนตามกระบวนการ -การเลือกประเด็นในการจัดทำหนังสือทำมือได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน	-ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก เพื่อให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ -เตรียมเนื้อหาให้ครอบคลุมตามมาตรฐานและตัวชี้วัด -มีการเตรียมเนื้อหา ศึกษาเนื้อหาเป็นอย่างดีก่อนการจัดการเรียนการสอน
เวลา	-กำหนดเวลาได้เหมาะสมกับเนื้อหา และ กิจกรรมการเรียนรู้	-ส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ	-วางแผนการทำงานล่วงหน้า -มีการจัดสรรเวลาให้สัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้
การจัดกิจกรรม	-แบ่งกลุ่มผู้เรียนให้พอดีกับจำนวนผู้เรียนและภาระงานที่ได้รับมอบหมาย -จัดกิจกรรมที่เน้นรูปธรรมสร้างนิสัยความพอเพียง	-การเลือกวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและเรื่องที่จะสอน -ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน	-มีการวางแผนการจัดการเรียนล่วงหน้า -เตรียมกิจกรรมให้มีความยืดหยุ่นเพื่อให้งานเสร็จตามเวลากำหนด
สื่อ-อุปกรณ์-แหล่งเรียนรู้	-เตรียมสื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน -จัดแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสมกับกิจกรรมเนื้อหา และ ความสนใจของผู้เรียน	-ใช้สื่อในการกระตุ้นความสนใจเสริมสร้างให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนได้ง่ายขึ้น -เลือกสื่อเหมาะสมกับเป้าหมายเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียน	-ศึกษาลักษณะของผู้เรียนก่อนเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ -เตรียมสื่อ/อุปกรณ์สำรอง -ครูทดลองใช้สื่อและทำความเข้าใจการใช้แหล่งเรียนรู้
การประเมิน	-ออกแบบการวัดและประเมินผลได้เหมาะสมกับตัวชี้วัดกิจกรรมและผู้เรียน	-ประเมินผู้เรียนให้ตรงกับตัวชี้วัดและคุณภาพของผู้เรียน	-ศึกษาและสร้างเครื่องมือวัดผลให้ตรงตามตัวชี้วัดและผ่านการตรวจสอบคุณภาพ

แผ่นที่ ๖ ผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สื่อความรู้สู่หนังสือเล่มเล็ก : ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๔ ชั่วโมง

๖.๑ ผู้เรียนได้ฝึกคิดและฝึกปฏิบัติตามหลัก ปศพพ. ดังนี้

ความรู้ที่นักเรียนต้องมีก่อน -ความรู้พื้นฐานภาษาไทย ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ -ความรู้เกี่ยวกับการเขียนเรื่องบันทึกคดี -ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหนังสือรูปแบบต่างๆ		คุณธรรมของนักเรียน -อยู่อย่างพอเพียง -ใฝ่เรียนรู้ -มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น -มีความมุ่งมั่นในการทำงาน
หลักพอประมาณ	หลักมีเหตุผล	หลักการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
-รู้จักค้นหาความรู้เพิ่มเติม -ใช้ทรัพยากรในการทำงานอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด -ทำงานได้ทันตามเวลาที่กำหนด	-รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับกับความคิดที่แตกต่างอย่างมีเหตุผล -เลือกเรื่องในการจัดทำหนังสือได้อย่างมีเหตุผล -แบ่งงานตามความสามารถและความถนัดของแต่ละคนในกลุ่ม	-มีการวางแผนทำงานอย่างเป็นระบบ -มีความมุ่งมั่นและรับผิดชอบในการทำงาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

๖.๒ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงสู่ ๔ มิติ ดังนี้

ผลลัพธ์	อยู่อย่างพอเพียง...สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	มีความรู้เกี่ยวกับการนำวัสดุเหลือใช้ มาทำหนังสือเล่มเล็ก	กระบวนในการทำกิจกรรมภายในกลุ่ม	มีความรู้ในการรักษาวัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ในการทำงาน	มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของวรรณคดีไทยที่ศึกษา
ทักษะ	มีทักษะ ในการนำวัสดุเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ในการออกแบบและจัดทำหนังสือทำมือ	มีทักษะในการทำงานร่วมกัน และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน	การดูแลรักษา วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งของที่ใช้ในการทำงาน รวมทั้งรักษาความสะอาดสถานที่	ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในการสื่อสาร
ค่านิยม	ใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างคุ้มค่า	ตระหนักถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าของตนเอง ภาครัฐมีใจในการร่วมมือทำหนังสือและจัดนิทรรศการ	มีจิตสำนึกในการดูแลรักษาความสะอาดของสถานที่ที่ใช้ในการทำหนังสือ	ภูมิใจในผลงานหนังสือทำมือที่ได้ ผลิตจากวรรณคดีไทย

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ด้านการบรรลุผลการเรียนรู้

๑.๑ ด้านความรู้ความคิด

.....

.....

๑.๒ ด้านทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน

.....

.....

๑.๓ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

.....

.....

๒. ปัญหาที่พบจากการจัดการเรียนรู้และแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

๓. แนวทางในการพัฒนาต่อไป

.....

.....

(นางประทุมวรรณ อิศเรนทร์)
ครูโรงเรียนทุ่งคาพิทยาคาร วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

ความคิดเห็นของหัวหน้าสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(นางนฤมล สี่หิรา)
ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งคาพิทยาคาร